

SCHRIK-REAKTIE

Vroeger heb ik me steeds laten voorhouden, dat „voedselspuwen” een afweermiddel was om een vermeende vijand op een afstand te houden.

In de afgelopen barre winterdagen heb ik duidelijk anders ervaren. Veel meer, zo niet uitsluitend, is het een schrik- en vluchtreaktie. Toen ik in 1953 een volwaardige roerdomp in het vrije veld met de hand kon grijpen, omdat hij wat al te vast op zijn beschermende paalstand vertrouwdde, wierp hij 7 voorns uit alvorens hij pogingen deed om zich uit de voeten te maken. Maar dit, nadat hij over zijn eerste schrik heen was, hier zou het uitgelegd kunnen worden als een voorbereiding op de meest effectieve vluchtpoging: zich ontdoen van alle overbodige ballast!

Deze winter heb ik dit verschijnsel kunnen toetsen. In een vorstvrije ruimte had ik een blauwe reiger zitten, die „er door” was. Gretig slokte hij dagelijks zijn pondje vlees op om „weer op krachten te komen”; verse vis negeerde hij totaal!

Uiteraard krijg je bij zulke gasten nog al eens bezoekers. Strijk en zet ledigde hij zijn krop als het gezelschap belangstellenden wat groot was. Aan mij was hij blijkbaar gewoon geworden, maar als ik enkele personen bij me had, dan zag ik direkt de keelzak opzwellen, de knikbeweging maken en in een hoek van het hok kwam de hele inhoud naar buiten. Zelfs nam ik dat 's avonds waar, terwijl hij van 's middags af geen voedsel meer gekregen had. Het getuigt voor zijn opvoeding, dat hij later alles weer netjes opruimde i.c. consumeerde.

Vitamine.

Ondertussen had hij gezelschap gekregen van twee roerdampen. In totaal onderkomen toestand waren die gebracht, maar met behulp van vitamine

B-12, D-2 en D-3 had ik hen weer zo ver, dat ze konden lopen. Alleen de voeding was nu nog het probleem, want alle vis zowel als vlees werd prompt teruggeworpen. Dat moest natuurlijk fataal worden. Maar de reiger heeft me over de moeilijkheid heen geholpen en me de juiste weg gewezen: met zijn hierboven beschreven hebbelijkheid, wierp hij weer een groot spijsbrok uit vlak voor een der roerdampen, die het gretig begon op te peuzelen. Twee dagen had hij niets van mij aangenomen, maar nu hij het zelf kon grijpen, gepresenteerd door een lotgenoot, bleef het er in. Noem het ondankbaar, als u wilt! Begrijpelijkerwijs heb ik hem in het vervolg niet meer geholpen, maar zorgde ik, dat er overvloedig voer verspreid voor het grijpen lag. Beide zijn prima hersteld en zijn daardoor aan een wisse ondergang ontkomen.

Het is frappant, dat zowel reiger als roerdomp uitsluitend vlees begeerden en alle verse zoetwatervis onaangeroerd lieten. Weliswaar was de vis dood, dus onbeweeglijk en hebben zij haar niet als voedsel herkend, maar met het vlees was dit toch hetzelfde geval. Nochtans gold voor beide: als het „gestopt” werd — waar men in de eerste dagen zo gemakkelijk toe geneigd is — werd het teruggeworpen. Hieruit ziet men, dat men zich steeds moet realiseren, zelfs als de vogel in uitgeputte toestand verkeert, dat men met een wilde vogel te doen heeft, die de mens niet als weldoener kent.

Nu is het de vraag, hoe de overgang in de vrije natuur weer gemaakt wordt! Hopelijk achterhalen we dat nog, want ze vertrekken natuurlijk geringd!

fr. Simon
Eindhoven.